

Profilul umanist din filiera teoretică

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I TÊTEL **(30 pont)**

A vizgalapra csak a feladatok sorszámát írja, és tûntesse fel mellettük a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Azok a normák, amelyek meghatározzák egy új család háztartásának helyszínét:

a. tekintély normák	c. lokációs normák
b. hasonlósági szabályok	d. közelségi szabályok

2. Az újkorban a vallás társadalmi életben betöltött szerepe csökkenéséhez vezetett:

a. a világiasodás folyamata	c. az interkulturalitás
b. az egyház bürokratizálódása	d. a vallási intézmények politizálódása

3. A politikai pártok többek között biztosítják:

a. a nemzeti szuverenitást	c. a felsőbb osztály kiváltságaihoz való hozzáférést
b. az állam és a civil társadalom közötti közvetítést	d. minden állampolgár számára egy minimáljövödelmet

4. A nők kirekesztése bizonyos társadalmi funkcióból példája:

a. a procedurális igazságosságnak	c. a társadalmi méltányosságnak
b. a pozitív diszkriminációnak	d. a nemi alapú diszkriminációnak

5. Egy társadalmi konfliktus eszkalációjához vezet:

a. a csoporton belüli feszültségek tetőződése
b. a társadalmi interakciók hatékonyabbá tétele
c. a csoportkohézió maximalizálása
d. az ellentmondások észszerű kezelése

6. A háborúk, a korrupció és a természeti katasztrófák okai lehetnek:

a. a társadalom alakulásának	c. a szegénységnek
b. a globalizációnak	d. a vallási alapú diszkriminációnak

7. A tantárgyi szakkörök, a kirándulások és a versenyek olyan tevékenységek, amelyek által megvalósul:

a. a szülői nevelés	c. az informális nevelés
b. a formális nevelés	d. a nonformális nevelés

8. A politikai rendszer döntéshozatali és ellenőrzési képessége gyakorlatának konkrét formája:

a. az állam	b. az alkotmány	c. a párt	d. a civil társadalom

9. Amit társadalmi szempontból a nonprofit magánszervezetek feltételeznek:

a. a közintézményektől való függőséget	c. egy kismértékű autonomiát
b. magánszemélyek önkéntes részvételét	d. a profitnak a tagok közötti szétosztását

10. A gyermekek által elkövetett törvénytörő cselekedetek:

a. excentricitások	c. pozitív deviancia
b. éretlenségek	d. fiatalkori bűnözés

II. TÉTEL

(30 pont)

Adott az alábbi szöveg:

A munkanélküliség hatással lehet a családi kohézióra és harmóniára. Ugyanakkor a krónikus és hosszútávú munkanélküliség, amely az aktív népesség nagy részének elszegényedését eredményezi, mély társadalmi konfliktusokhoz vezethet. A munkanélküliségnek a társadalomra és az egyénre gyakorolt számos negatív hatása teljes mértékben indokolja az államok kormányainak e veszély miatti aggodalmát, és azt, hogy megoldásokat keressenek a foglalkoztatás lehető legmagasabb szintjének elérésére.

- a. Fogalmazza meg egyetlen mondatban a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- b. Írjon ki a szövegből két szociológiai fogalmat! **2 pont**
- c. Fejtse ki a b. alpontban említett két szociológiai fogalom jelentését! **6 pont**
- d. Magyarázza meg körülbelül egy oldal terjedelemben, a b. alpontban említett szociológiai fogalmak közötti összefüggéseket! **8 pont**
- e. Állítson fel egy szociológiai kutatási hipotézist a megadott szöveg felhasználásával! **6 pont**
- f. Érvekkel támassza alá az *iskolának a másodlagos szocializációban betöltött szerepére* vonatkozó személyes véleményét! **6 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- 1. Határozza meg a *közüvéleménykutatás* fogalmát! **3 pont**
- 2. Sorolja fel a *társadalmi kategória* fogalmának két jellemzőjét! **6 pont**
- 3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *zárt csoport* és az *interperszonális kapcsolatok* fogalmai között! Pontot ér:
 - a. a két fogalom szociológiai értelemben való használata **2 pont**
 - b. a kért összefüggés bemutatása **4 pont**
 - c. a kidolgozott szöveg koherenciája **1 pont**
 - d. a követelményben megjelölt terjedelemben való illeszkedés **2 pont**
- 4. Konkrét példával szemléltesse annak módját, ahogy a *társadalomban a státusz az érdemhez viszonyítva rendelhető el*! **6 pont**
- 5. Érveljen azon kijelentés mellett, mely szerint egy *csoport kohéziója a csoport méretétől függ*! **6 pont**